

Biblioteksplan

2023-2025

Fotograf: Charlotta Book

Dokumentets typ: strategi

Datum för antagande: 2023-02-27 § 7

Beslut av: Kommunfullmäktige

Lessebo kommun

Innehållsförteckning

Biblioteken och biblioteksplanen i sitt sammanhang	3
Nationell nivå	3
Regional nivå	3
Kommunal nivå	4
Korta fakta om biblioteksverksamheten i Lessebo kommun	4
Biblioteksverksamhetens vision	4
Biblioteksverksamhetens övergripande målområden	4
Boende och livskvalité.....	5
Barn och ungas uppväxtvillkor	5
Skolbibliotek.....	5
Näringsliv och arbetsmarknad.....	6
Hållbarhet	6
Prioriterade grupper	7
Personer med funktionsvariationer	7
Nationella minoriteter	7
Personer med annat modersmål än svenska.....	7
Samverkan	7
Samverkan med andra bibliotek	7
Samverkan med övriga aktörer	8

Biblioteken och biblioteksplanen i sitt sammanhang

Nationell nivå

I bibliotekslagen finns bestämmelser om det allmänna biblioteksväsendet och vad det ska verka för.

Utdrag ur Bibliotekslagen:

Folkbibliotek

6 § Varje kommun ska ha folkbibliotek. Folkbiblioteken ska vara tillgängliga för alla och anpassade till användarnas behov.

Folkbibliotekens utbud av medier och tjänster ska präglas av allsidighet och kvalitet.

Enligt bibliotekslagen ska kommuner anta en biblioteksplan för sin verksamhet på biblioteksområdet.

Regional nivå

Det finns en biblioteksplan för Region Blekinge och Region Kronoberg 2022-2024 som identifierar följande övergripande perspektiv för sin verksamhet:

- Hållbarhet
- Tillgänglighet
- Mångfald
- Nationella minoriteter
- Barn och unga
- Digital transformation

Visionen för den regionala biblioteksverksamheten är:

Alla kommuner i Blekinge och Kronoberg ska ha en relevant och likvärdig biblioteksverksamhet med hög kvalitet som är tillgänglig för alla. Samtliga bibliotek i de två regionerna ska samverka generöst kring olika frågor, alla tillsammans och i mindre kluster.

Den regionala biblioteksplanen pekar också på tydliga prioriteringar som Biblioteksutveckling Blekinge Kronoberg (BiBK) ska arbeta med.

På regional nivå finns det en regional kulturplan för Kronobergs län – Kulturplan Kronoberg 2022-2024.

I den nämns de kommunala folkbibliotekens uppdrag kring prioriterade grupper, barn och ungas läsning, det breda samhällsuppdraget till exempel som en viktig plats för medborgarservice, demokrati och möjligheter att delta i samhället. Även behovet av samverkan mellan folkbibliotek och personalens kompetensutveckling tas upp i denna plan.

Kommunal nivå

I Lessebo kommun finns en Kultur- och fritidsplan. I den nämns biblioteksverksamheten övergripande med hänvisning till denna biblioteksplan för presentation av verksamheten och dess strategier.

Lessebo kommuns övergripande verksamhetsplan med mål utgår från kommunens vision, Barnkonventionen och Agenda 2030. Dessa är även kopplade till kommunens olika strategidokument och den regionala utvecklingsstrategin (RUS).

Korta fakta om biblioteksverksamheten i Lessebo kommun

Kultur och fritid ansvarar för fyra bibliotek i orterna Lessebo, Hovmantorp, Kosta och Skruv samt ett digitalt bibliotek på webben. I Skruv och Hovmantorp är biblioteken meröppna, vilket betyder att de, som ett komplement, är tillgängliga för medborgare även utanför bemannade tider.

Det digitala biblioteket avser bibliotekens hemsida, och de tjänster som erbjuds där.

Lessebo bibliotek som är huvudbiblioteket står för administrativ service och är det arbetsställe som alla biblioteksanställda utgår ifrån.

För närvarande finns det 4 bibliotekarier och 2 biblioteksassistenter anställda i biblioteksverksamheten. Totalt finns det 4,25 årsverken. Nyrekrytering till följd av pensionsavgångar sker genom att biblioteksassistenttjänster omvandlas till bibliotekarietjänster.

När det kan vara av intresse för verksamheten görs projektansökningar som till exempel kan utöka personaltimmar för att möta behov i samhället, som kan vara av tillfällig natur eller för att möta mer långsiktiga utmaningar.

Skolbiblioteken som regleras av skollagen ligger under barn- och utbildningsförvaltningen. I Lessebo kommun finns en separat politiskt antagen Skolbiblioteksplan.

Biblioteksverksamhetens vision

Biblioteken ska var en fri, trygg och öppen studie- och mötesplats för alla, där vi alla tillsammans skapar en utvecklande och meningsfull fritid och via litteraturens värld ökar förståelsen för vår omvärld och våra medmänniskor.

Biblioteksverksamhetens övergripande målområden

Följande övergripande målområden är identifierade för biblioteksverksamheten i Lessebo kommun:

- Boende och livskvalité
- Barn och ungas uppväxtvillkor
- Näringsliv och arbetsmarknad
- Hållbarhet
- Prioriterade grupper
- Samverkan

Nedan följer en genomgång av målområden med tillhörande strategier. Verksamheten tar sedan varje år fram en verksamhetsplan med aktiviteter kopplade till strategierna.

Boende och livskvalité

I Lessebo kommuns utvecklingsstrategi slås det fast att fler invånare behövs för att säkra en god välfärd och kommunal service för Lessebo kommuns invånare och företag.

Hela kommunkoncernen kan och ska bidra till att göra Lessebo kommun till en attraktiv plats att bo på.

Det ska vara enkelt och tryggt för våra invånare att möta Lessebo. Vi ska erbjuda en hög servicegrad utifrån de behov som de som bor och verkar i kommunen har.

Biblioteksverksamhetens strategier för detta är att genom omvärldsbevakning, lyhördhet och ett positivt bemötande vara allas tillgängliga mötesplats som främjar:

- Läsning och tillgång till litteratur
- Litteraturens ställning
- Intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning
- Intresset för kulturell verksamhet
- Kunskap om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet samt öka den digitala mognaden hos våra invånare
- Fri åsiktsbildning
- Delaktighet och eget skapande

Målbild 2025: bemannade folkbibliotek på alla 4 orter med goda förutsättningar för öppethållande, service och aktiviteter.

Barn och ungas uppväxtvillkor

I Lessebo kommuns utvecklingsstrategi lyfts ett bra skolresultat, goda levnadsvanor, aktiv fritid och samordningsmöjligheter, Kronobarnsmodellen, som särskilt betydelsefulla delar i möjligheten till en trygg uppväxtmiljö.

Även bibliotekslagen lyfter barn och unga som en särskilt prioriterad målgrupp.

Biblioteksverksamhetens strategier för barn och unga är att främja:

- Språkutveckling och läsning
- Tillgång till litteratur utifrån behov och förutsättningar
- Tillgången till relevanta och önskade aktiviteter på fritiden
- En trygg och stimulerade biblioteksmiljö
- Tillsättandet av en barn- och ungdomsbibliotekarietjänst
- Arbetet med Kronobarnsmodellen

Målbild 2025: en barn- och ungdomsbibliotekarie är anställd och biblioteksverksamheten bidrar till att barn och unga har tillgång till en aktiv fritid.

Skolbibliotek

För kommunens skolbiblioteksverksamhet finns en separat övergripande skolbiblioteksplan samt lokala handlingsplaner på respektive skolenheter. Skolbiblioteksverksamheten tillhör Barn- och utbildningsförvaltningen.

Näringsliv och arbetsmarknad

Lessebo kommun står i sin utvecklingsstrategi bakom den gemensamma kraftsamling gällande kompetensförsörjning som sker i Kronobergs län utifrån den regionala utvecklingsstrategin. Kompetensförsörjning och matchning kan bidra till att på kort sikt minska arbetslöshet och möta företagens behov. På lång sikt krävs strategiska satsningar på bristyrken och rätt kunskaper hos invånarna.

Biblioteksverksamheten ska enligt bibliotekslagen verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning.

Strategier:

- Främja det livslånga lärandet
- Främja kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning och lärande
- Erbjuder studieplatser samt tillgång till trådlöst nätverk, dator och utskriftsmöjligheter

Målbild 2025: biblioteksverksamheten har ökat kunskapen hos invånarna om bibliotekens samtliga användningsområden och det utbud som erbjuds.

Hållbarhet

I kommunens utvecklingsstrategi lyfts olika aspekter på hållbarhet. Lessebo kommun har åtagit sig att minska energianvändningen, fossila utsläppen och bli en hållbar kommun.

Biblioteksverksamheten ska främja:

- Energibesparande och hållbarhetsåtgärder
- Kunskapsförmedling om ett hållbart samhälle

En av Lessebo kommuns styrkor är god trivsel på arbetsplatserna. För att bibehålla denna trivsel krävs fortsatt och långsiktigt hållbart arbete med såväl ledarskap som med medarbetarskap där alla tar ansvar för att göra arbetsplatsen attraktiv. En motiverad personal med rätt kompetens för den uppgift man har att utföra är en bra grund för en god hållbar kvalitet i verksamheten.

Biblioteksverksamhetens strategier för hållbarhet på arbetsplatsen är att främja kompetensutveckling hos personalen gällande:

- Läsförfrämjande och litteraturkännedom
- Bemötande
- Kronobarnsmodellen
- Digital kompetens
- Marknadsföring för att nå fler och nya grupper
- Medarbetarskapet i enlighet med Medarbetarpolicyn

Målbild 2025: biblioteksverksamheten ger goda förutsättningar för kompetensutveckling och är en arbetsplats med god trivsel.

Prioriterade grupper

Personer med funktionsvariationer

Enligt bibliotekslagen 4 § är personer med funktionsvariationer en målgrupp som biblioteksverksamheten ska ägna särskild uppmärksamhet åt.

Biblioteksverksamheten gör detta genom följande strategier:

- Utifrån användarnas behov anpassa bibliotekens utbud av litteratur och hjälpmedel
- Ha tillgänglighetsanpassade lokaler och webb
- Erbjud boken kommer-service till de som på grund av funktionsvariation inte kan ta sig till bibliotek

Nationella minoriteter

Enligt bibliotekslagen 5 § ska biblioteksverksamheten ägna särskild uppmärksamhet åt de nationella minoriteterna.

Biblioteksverksamheten gör detta genom följande strategier:

- Erbjud litteratur på de nationella minoritetsspråken
- Uppmärksamma och tillhandahålla information om de nationella minoriteterna

Personer med annat modersmål än svenska

Enligt bibliotekslagen 5 § ska biblioteksverksamheten ägna särskild uppmärksamhet åt personer som har annat modersmål än svenska.

Biblioteksverksamheten gör detta genom följande strategier:

- Tillhandahålla ett utbud på andra språk som speglar kommuninvånarnas efterfrågan
- Ha ett medieutbud på lättläst svenska
- Ha biblioteksinformation översatt till fler språk än svenska

Målbild 2025: de prioriterade grupperna är synliggjorda i biblioteksverksamhetens årliga verksamhetsplan, gällande medieplan och prioriterade i de övergripande målområdena för biblioteksverksamheten:

- **Boende och livskvalité**
- **Barn och ungas uppväxtvillkor**
- **Näringsliv och arbetsmarknad**
- **Hållbarhet**
- **Samverkan**

Samverkan

Samverkan med andra bibliotek

Biblioteksutveckling Blekinge Kronoberg (BiBK) ansvarar för de regionala biblioteksutvecklingsfrågorna. Den regionala biblioteksverksamheten styrs av Bibliotekslagen och de regionala kulturplanerna. Genom till exempel omvärldsbevakning,

information, rådgivning, samordning, kompetensutveckling och utvecklingsinsatser stödjer och stärker BiBK folkbiblioteken i Blekinge och Kronoberg.

Sedan många år har folkbiblioteken i Blekinge och Kronoberg ett organiserat lånesamarbete. Lånesamarbetet gäller alla typer av media och bygger på ett generöst förhållningssätt. Detta samarbete gäller också folkbiblioteken i Kalmar län och 25 bibliotek binds samman i ett transportsystem.

För att ytterligare stärka tillgången till media finns Sveriges depåbibliotek och lånecentral i Umeå, som bland annat tillhandahåller tjänster kring fjärrlån.

De närliggande kommunerna Lessebo, Uppvidinge och Tingsryd (LUT) försöker i största möjliga mån hitta former för samverkan i så många frågor som möjligt för att främja utvecklingen av verksamheterna.

Samverkan med övriga aktörer

Kulturhuset 51:an i Lessebo

Lessebo bibliotek är en del av det kommunalt ägda Kulturhuset 51:an. I huset finns även fritidsgård, kulturskola och möjlighet för andra aktörer att hyra lokaler.

Visionen för huset är:

Kulturhuset 51:an i Lessebo - en kreativ och levande mötesplats som skapar en aktiv, utvecklande och meningsfull fritid för kommunens alla invånare.

En vision som samspelar med biblioteksverksamhetens strategier i denna biblioteksplan.

Biblioteken samverkar även med övriga kommunala verksamheter till exempel kommunens förskolor, BVC, omsorg, skolor och krisberedskapsorganisation.

Biblioteksverksamhetens strategier:

- Verka för fortsatt och ökad samverkan mellan biblioteken i regionen
- Verka för en samverkan mellan verksamheterna i Kulturhuset 51:an
- Verka för fortsatt och ökad samverkan med andra kommunala verksamheter
- Verka för fortsatt och ökad samverkan med andra aktörer i samhället
- Vara en tillgänglig mötesplats som främjar samverkan

Målbild 2025: biblioteksverksamhetens personal ges genom tid, teknik och kompetensutveckling goda möjligheter för samverkansarbete.